

Kršćanska biblioteka
www.monfortanci.com

ŽIVOT U DUHU BLAŽENSTVA

POZIV NA ŽIVOT U DUHU BLAŽENSTAVA

Prema novoj evangelizaciji

S odobrenjem odgovornih iz pokreta prijevod sveska br. 1. iz serije *Prema novoj evangelizaciji* koji je tiskan u originalu uz suglasnost nadbiskupskog stola u Varšavi s crkvenim odobrenjem 1993.06. 03. br. 2928.

Redacijaska ekipa svezaka: Pater Tadeusz Dajcer, Pater Jaroslaw Pilat, Slacwomir Bela, Grazyna Ruchlewicz.

Teloška lektura: Pater Miljenko Sušac s.m.m. – misionar montfortanac.

Prikaz postanka, razvoja, strukture, djelatnosti i duhovnosti pokreta možete naći u knjižnici br. 1 ovog izdavačkog niza.

UVOD

"Blago siromasima u duhu" (Mt 5,3)

Materijalne stvari su samo jedan od mnogih predmeta kršćanskog odricanja, na koje moramo bezuvjetno pristati ako želimo biti Kristovi učenici (usp. Lk 14,26-33). Želeći ipak iznijeti pravu sliku "siromaha u duhu", nasljednika davnih "anavim", moramo imati na umu da su ti ljudi imali punu religijsku svijest svojega siromaštva i osjećali neprestanu potrebu za Božjom pomoći. Ni u najmanjem stupnju nisu pokazivali za farizeje tipičnu, varljivu samodostatnost čovjeka koji se u potpunosti oslanja na svoju pravednost. Ovi siromasi dijelili su poniznost carinika poznatog iz prisposode (usp. Lk 18,9-14). Osjećaj bijede i slabosti suobličuje ih djeci, pa tako i njima kao i djeci pripada Kraljevstvo Božje (usp. Lk 18,15; Mt 19,13-24)"

1. CARINIKOVA MOLITVA

"Reče još ovu usporedbu na račun nekih koji su bili uvjereni u svoju vlastitu pravednost, a druge prezirali: Dva čovjeka uzidoše u hram da mole: jedan farizej, drugi carinik. Farizej stade te poče ovako moliti u sebi: Bože, zahvaljujem ti što nisam kao ostali ljudi: razbojnici, nepravednici, preljubnici ili kao i ovaj ovdje carinik. Postim dvaput u tjednu i dajem desetinu od svega što stečem. A carinik, ostajući daleko, ne usudi se ni očiju podignuti prema nebu, već se udario u prsa i molio: Bože, smiluj se meni griješniku! - Kažem vam, ovaj se vrati opravdan kući, a ne onaj. Jer tko se uzvisi, bit će ponižen, a tko se ponizi, bit će uzvišen.>" (Lk 18,9-14).

Temelj autentične molitve je priznanje vlastite grješnosti povezano s vjerom u veliku Božju ljubav prema nama. Istinska molitva oslobađa nas od raznih iluzija o tome što uistinu jesmo.

Zašto je farizej otišao neopravdan?

U nazočnosti Boga opravdava nas priznanje istine o sebi; to je priznanje vlastite ništavnosti povezano s pouzdanjem u Božje milosrđe. Sv. Luka naglašava da je prisposoba o farizeju i cariniku išla "na račun nekih koji su uvjereni u svoju vlastitu pravednost, a druge su prezirali" (Lk 18,9).

Baš o takvima govori Isus: oni se u nazočnosti Boga nalaze u mnogo goroj situaciji od one u kakvoj se nalaze veliki grješnici.

Možemo se čuditi zašto Bog tako lako opravdava carinika, u javnom mišljenju s punim pravom smatranog za sliku grješnosti, a "pravedni" farizej ostaje neopravdan i odlazi u naglašavanju "poniženja",

-Zašto?

Je li loše ako netko nije gulikoža, prevarant i preljubnik, ako ne griješi teško kao carinici? Je li loše da netko posti i daje desetinu od svega što stekne? Zašto je farizej otišao neopravdan?

Što je prouzročilo njegovo tako veliko zatvaranje za Božje milosrđe?

Isus u svojoj prisposobi o farizeju i cariniku pojašnjava da čak i najteži grijesi ne zatvaraju naše srce Bogu toliko, kao naše ostajanje u licemjerju, nepriznavanje vlastite ništavnosti, dičenje onime što smo kao dar dobili od Boga i uzvisivanje nad druge na račun toga dara.

Onaj koji priznaje Bogu svoje grijehe počinjene "mišlju, rječju, djelom i propustom", ili one od kojih ga Bog čuva, tko pronalazi snagu za pokoru i vjeru u Božje milosrđe, odlazi opravdan.

Bit ćeš opravdan ako budeš spoznajući svoju krivnju vjerovao u Božju ljubav, te poput carinika pun povjerenja molio: "Bože, smiluj se meni grješniku!"

Upravo na farizeja, iako on u očima drugih izgleda kao pravednik i sam se takvim osjeća, odnosi se Kristova zapovijed "poniženja".

Onome, koji sam sebi pripisuje dobro koje dobiva kao Božji dar, taj će dar biti oduzet.

Oduzimao Bogu pripadajuću slavu da bi sam sebi gradio slavu

To što farizej nije bio gulikoža, prevarant, preljubnik..., proizlazilo je također od nekog načina njegove suradnje s Božjom milosti. Ali ponositi se time i izdizati se iznad drugih značilo je uvrijediti Boga.

On je Bogu oduzimao slavu koja samo Njemu pripada, da bi sebi gradio slavu. Oholio se i uzvisivao pred Bogom onime što nije bilo njegovo, a što je još važnije - zbog Božjih je milosti prezirao druge. Nije stao pred Boga u istini i nije priznao vlastitu ništavnost, niti to da bi mogao počinuti svaki grijeh da ga Bog nije sačuvao. Farizej nije priznavao svoje grijehe, nije vidio vlastite grijehe propusta, niti grijeh pronevjere Božje milosti. A sve što je u njegovom životu bilo dobro, pripisivao je sebi.

Bio je nepravedan prema Bogu i prema onima koje je prezirao.

Da li je u očima Krista zaslužio opravdanje?

Tako se događa i s nama kada stajući pred Boga, priznajemo samo nekoliko "grješica", a cijelu provaliju naše grješnosti prešućujemo:

šutimo o grijesima propusta
grijesima potraćenih milosti
o onim grijesima od kojih nas Bog neprestano čuva.

Bog želi naše opravdanje, ali neće nazvati pravednim onoga koji, ne želeći priznati vlastitu ništavnost, sam sebi pripisuje Božje darove.

U Božjim očima mi smo pravedni toliko koliko priznajemo svoju grješnost i uzdamo se u Njegovo milosrđe.

Zagledao se u Njezinu poniznost

Dijelovi Evanđelja koji govore o Mariji predstavljaju je kao siromašnu u duhu. U himni *Veliča* čujemo riječi: " jer milostivo pogleda na neznatnu službenicu svoju" (Lk 1,48). Riječi "pogleda na neznatnu" originalnog grčkog teksta prevedene su hebreizmom: "pogleda na niskost".

Ostajući pred licem Boga u istini, Marija je priznavala svoju "niskost".

Ostati u istini znači priznati, da smo bez oslanjanja na Boga spremni počinuti svakakve grijehe. Marija je bila slobodna od svakog zla zahvaljajući Božjoj milosti, ali i stoga što je surađivala s tom milošću. Ta suradnja ovisila je prije svega o njezinom ostajanju u istini. Marija je bila slobodna od istočnoga grijeha i unutrašnjih kušnji, ali nije bila slobodna od vanjskih kušnji, kao što je i sam Isus bio iskušavan. Onako kako su sagriješili Adam i Eva, mogla je sagriješiti i Marija, jer je bila potpuno slobodna.

Gdje je skrivena tajna tog najčudesnijeg događaja koji se ikad dogodio bilo kojem stvorenju na zemlji?

- Sigurno u Božjoj milosti, ali i u odgovoru na tu milost. Možemo pretpostaviti, da je savršeno pokorna Marija priznavala mogućnost da počini svaki mogući grijeh. Čovjek uistinu pokoran ne misli da bar neke grijehe sigurno neće počinuti.

Bog, vidjevši dubinu njezine pokornosti - vidjevši s jedne strane bezdan bijede, a sa druge bezdan ufanja, "pogleda na neznatnu službenicu svoju".

Sačuvao ju je od svakoga grijeha i ispunio svojom prisutnošću.

Marija je postala poput posude u kojoj se nastanio Bog, ali ta posuda nikad nije prestala priznavati svoju krhkost. Ona je znala da blago Božjeg darivanja nama nosimo "u zemljanim posudama" (2 Kor 4,7).

Marija je u potpunosti bila ispunjena Bogom, jer Ga je svojim stavom ostajanja u istini "neprestano prizivala".

Ti si samo posuda

Ako želiš nasljedovati Marijin stav i želiš kao i Ona biti posuda koju Bog ispunjava sobom, moraš poput nje biti siromašan u duhu.

Stajući tako pred Boga uzdaš se u Njegovo milosrđe i priznaješ istinu o sebi kao što je to učinio carinik. Bog će pogledati tvoju bijedu i smilovati se, tebi, svome stvorenju - promijeniti te, posvetiti i ispuniti te sobom.

Posuda pak, čak i onda kad ju ispunjava sam Bog, ne smije zaboraviti da je samo posuda i da to uvijek ostaje. Materijalnost posude naše duše ovdje na zemlji ostat će uvijek takva kakvom ju je opisao carinik: "Bože, budi milostiv meni, griješniku!".

Čak i kad se posuda do kraja ispuni Bogom, uvijek ostaje samo posuda.

Mi smo bili grješnici, i jesmo, i do kraja će našeg zemaljskog života tako ostati. "Ako tvrdimo da grijeha nemamo, sami sebe varamo, i u nama nema istine" (1 Iv 1,8). Svaki od nas, dokle god živi, bit će grješnik, iako možda ne po grijesima koje čini, nego po mogućnosti da griješi. I onda kad netko u punini živi Isusov nauk, jednako tako ostaje samo posuda - posuda u koju Bog polaže blago svoje milosti.

"Ali ovo blago nosimo u zemljanim posudama da se ona izvanredna snaga pripisuje Bogu, a ne nama" (2 Kor 4,7).

Kako moliti "carinikovu molitvu"

Neće u nama biti stava čovjeka siromašnog u duhu dokle god se ne počnemo moliti onako kako se molio carinik u Evanđelju.

Bilo bi dobro kad bi svaki novi dan započinjao "carinikovom molitvom" Ujutro bi trebalo barem na nekoliko minuta "zaboraviti" da imamo stopala i započeti dan klečanjem pred Bogom. Na koljenima se nećemo moći odmah ujutro vrtjeti po stanu. Naša bi nas koljena trebala podsjećati na molitvu, na to da trebamo moliti kao carinik.

U tišini srca pokušajmo s pouzdanjem stati pred Boga i priznati svoju griješnost, takvu kakvu nam je On dopušta zapaziti. Možda je opazimo povezanu s nekim grijehom kojeg se prisjetimo, a možda u nekim kušnjama koje nas opsjedaju. Počinjući od toga treba pokušati dodati sebi i ostatak svoje griješnosti. Posvješćujući sebi neki grijeh priznaj Bogu : "Gospodine, to je bio samo ovaj grijeh, ali ja sam u stanju počinuti bilo koji drugi, ako me Ti od njega ne sačuvaš."

Možda će ti biti lakše priznati svoju griješnost ako se prisjetiš sedam glavnih grijeha i deset Božjih zapovijedi. I tako u par minuta, moleći carinikovu molitvu spoznat ćeš kakva je uistinu ta posuda od koje je Bog napravio svoje svetište.

"Carinikova molitva" budit će u tebi zahvalnost što je On sobom ispunio tako bijednu posudu. Često ćeš ponavljati: "Ja ne razumijem Tvoju ljubav, Gospodine, ni to da Ti želiš ostati u tako bijednoj posudi, da dolaziš nekome tako griješnom - hvala Ti za to."

Pokušaj dakle, što češće stajati pred Bogom u stavu carinika, pogotovo tijekom sv. Mise i pričesti. Jer tada kad Bog dolazi u tvoju nutrinu, ne možeš prihvatiti stav licemjernog farizeja- to bi bilo vrijeđanje Boga. Farizeja - u njegovoj oholosti - čak ni Presveti Sakrament u svojoj čudesnoj moći ne može promijeniti, osim ako primi izvanrednu milost.

Moli "carinikovu molitvu" u obliku strelovitih molitava.

U raznim trenucima dana pokušaj bar na časak pomisliti: "Ja imam toliko grijeha, ali Ti me, Gospodine, ljubiš - hvala Ti."

Bog ti iskazuje svoju ljubav "poljupcem" trpljenja i poniženja

Načini na koje Bog izražava svoju ljubav prema nama mogu nam biti nerazumljivi. Bog ponekad izražava svoju ljubav "poljupcem" trpljenja. Na taj način On ti pokazuje svoje naročito povjerenje i uključuje te u tajnu svoje spasiteljske muke.

Izraz Njegove ljubavi mogu biti bolna poniženja i samoća.

Može to biti i tama vjere, kad iznanada postaješ tako suh da nisi sposoban za nijedan pozitivan osjećaj, čak ni u molitvi. Kad, iako silno želiš postati dobar, ništa takvo ne postižeš i umjesto da sve potpunije živiš Isusov nauk, imaš osjećaj da postaješ karikatura kršćanina.

Možda će te ovo boljeti, ali baš zahvaljujući tome lakše ćeš upoznati istinu o sebi, iskusiti da si griješnik, i upravo to će u tebi formirati stav carinika.

Nije to lako, i ne jednom ova za tebe neshvatljiva iskustva proizvest će tvoje odbijanje, a možda i pobunu. Tvoje "ja" će se buniti i ne čudi se tome - i to je djelić istine o tebi. Čudi se radije ako se ne buniš i reci sebi: "To mi je Bog dao milost, da se ne bunim."

To je velika i nezaslužena milost.

Zamaskirani farizej

Događa se ipak da tu milost, kad je primimo, vrlo brzo prisvajamo i poput farizeja počinjemo prosuđivati i poučavati druge "pobunjenike".

Tada se pokazuje dobro maskiran farizej, koji pod plaštem lažne pokore i raznih religijskih praksa ponekad dobro izvedenih, vješto skriva svoje pravo lice.

Možda te netko čak i pohvali, možda bude htio slijediti tvoj primjer, dok si ti svo vrijeme ipak samo farizej.

Otkrit ćeš to tek onda kada počneš moliti "carinikovu molitvu". Nemoj se bojati pogledati bezdan svoje bijede i ne bježi pred tim što vidiš - to je objektivna istina o tebi. Ako bi pristao živjeti u iluzijama, do kraja bi svog zemaljskog života ostao farizej.

Farizejeve maske

"Carinikovom molitvom" ne bi trebalo samo započinjati dan. Bilo bi dobro da nas ovaj oblik molitve tijekom dana često prati, i to zato što ulazeći u vrtlog dnevnih događaja brzo na nju zaboravljamo i ponovno se u nama rađa puna oholost samouvjerenosti. Stavljamo sve novije i novije maske:

jedne za kolege na poslu,

jedne za članove obitelji,

druge prije ispovijedi kad se trebamo susresti s duhovnim vođom.

Ponekad u ispovijedi pokušavamo strgnuti neku masku, ali događa se da je skidamo samo djelomično i tako se u nutrimo borimo sa sobom. Ispovjednik će nam pokušavati pomoći, ali on to ne može učiniti za nas, mora poštivati našu slobodu; ne ispovijeda se on nego pokornik. Ta unutrašnja borba skidanja maske može za nas biti vrlo teško iskušenje. Neki mnogo puta gube. Ipak, kad se s povjerenjem otvore

Božjem milosrđu i bez ljudskih obzira ogole istinu o sebi, s punom otvorenošću uspijevaju priznati svoju grješnost.

Tada sakrament pomirenja za njih postaje istinski dodir Boga.

Nemoj se bojati ispovijedi. Zapamti isto tako da je najbolja ispovijed ona kod koje s pouzdanjem otkrivaš bezdan svoje bijede. Nemoj se bojati, svećenik neće pobjeći preneražen tvojim grijesima, a čak ako bi i pobjegao, Bog te ipak neće prestati voljeti. Boga se ne moraš bojati, On ionako zna što se skriva u tvojojnutrini. Radi se o tome da želiš poput carinika, uzdajući se u Božje milosrđe, spoznati kakva si posuda.

Dva bezdana

Da bi što potpunije upoznao razmjere svoga zla te istodobno veličinu Božje ljubavi, i da bi tvoja molitva što više bila nalik carinikovoj molitvi, trebaš često stajati pod križem. Gledajući raspetog Isusa, lakše ćeš shvatiti kakva su provalija zla naši grijesi.

Trpljenje Isusa najpotpunije oslikava bezdan našega zla, naše bijede i grijeha koje je Krist uzeo na sebe.

Kad si posvijestiš bezdan vlastitog zla, jasnije ćeš vidjeti bezdan Božje ljubavi izražen otkupiteljskom žrtvom.

Stojeći pod križem i klanjajući se Onome koji je uzeo na sebe sve tvoje grijeha, sve potpunije ćeš spoznavati ta dva bezdana - bezdan tvoga grijeha i bezdan Božje ljubavi prema tebi.

Što više budeš stajao pod križem, tvoj stav prema Bogu sve više će nalikovati stavu carinika koji je, priznajući zlo svojih grijeha, povjerovao u beskraj Božje ljubavi.

Ustrajna molitva podno križa vodi prema eksploziji radosti jer hvaleći križ postaješ sve svjesniji da je tvoje zlo, čak kad bi bilo "beskrajni bezdan", moću otkupiteljske Žrtve Kristove nadvladano i izbrisano, da si otkupljen moću Onoga, čija ljubav prema tebi nema granica.

Takvu molitvu možeš izgovarati i pred Presvetim Sakramentom. U Euharistiji, u Hostiji kojoj se klanjaš skriven je proslavljeni Isus koji je bio raspet na križu i umro, da tvoje nebrojene grijeha izbriše svojom ljubavlju, ljubavlju koja ga je vodila do križa, i do toga da bude prisutan u komadiću kruha.

Stav carinika, stav čovjeka koji priznaje bezdan vlastite bijede i koji doziva bezdan Božjeg milosrđa, ne može se ograničiti samo na vrijeme posvećeno molitvi. Takav stav treba biti stalno izražen u životu: na poslu, u kući, u susretima s drugima, kad stajemo pred sliku Boga prisutnog u drugom čovjeku.

Svijet koji nas okružuje govori o dva bezdana

Kad staneš pred drugog čovjeka, možeš i u njemu slaviti skrivenog Krista, jer je svaki čovjek svetište Boga: "Ili zar ne znate da je vaše tijelo hram Duha Svetoga, koji stanuje u vama i koji vam je dan od Boga?" (1 Kor 6,19). U svakom čovjeku

stanuje Duh Sveti i Krist - Krist razapeti i uskrsli. Upamtiš li ovo, počet ćeš drukčije gledati druge ljude.

Gledajući u drugom čovjeku raspetog Krista, lakše ćeš priznati bezdan svoga zla, koji je izražen Kristovim trpljenjem ali ćeš isto tako vidjeti beskrajnu ljubav Boga koji želi živjeti u nama kao u svojem hramu.

Krista koji nam kroz križ pokazuje svoju najuzvišeniju ljubav trebaš također prepoznati u cijelom stvorenom svijetu, u svijetu životinja i prirode- tako kako je to činio sv. Franjo Asiški. Priča o vuku, koja ne mora u cjelosti biti legenda, govori kako je Franjo brzo osvojio to divlje stvorenje, iako se to s ljudskog stanovišta čini nemogućim.

Sv. Franjo, stojeći pred licem Boga kojega je prepoznavao ne samo u drugom čovjeku nego i u svakom stvorenju, uvijek se trudio slaviti Stvoritelja i zahvaljivati Mu na svim njegovim djelima. Priznanjem istine o sebi i uzdanjem u Božje milosrđe "privolio" je Stvoritelja da čini čuda. Kad mu je vuk nenadano prijateljski pružio šapu, on to sigurno nije pripisao svojoj dobroj suradnji sa životinjama, jer je znao da je to čudo djelo Božje svemoći.

Sve što je stvoreno podsjeća nas na Stvoritelja. Cijeli svijet govori nam o Stvoritelju koji je u osobi Sina Božjeg bio razapet, govoreći time o bezdanu naših grijeha i bezdanu Božje ljubavi. Drveće, cvijeće, žitna polja, stijene i sve što nas okružuje i služi nam kliče o velikoj Božjoj ljubavi prema nama. Bog nas usprkos našoj bijedi i zlu neprestano dariva.

Stajući što češće pred raspetog Krista, moći ćeš u svakom trenutku dana moliti "carinikovu molitvu". Križ će tada postati središte tvoga života i pozivati te da živiš u istini. Križ u kojemu se nalazi istina o Bogu i o čovjeku, omogućit će ti ostanak u istini.

Tvoja "carinikova molitva", molitva čovjeka koji stalno stoji pred licem Raspetog učinit će da počneš živjeti u istini - i istina će te osloboditi (v. I 8,32).

Stav poniznosti može učiniti da Bog, ako to bude Njegova volja, počne činiti čuda u našem životu, da čak opozove prirodne zakone. Ako postaneš siromašan u duhu i trajno ostaješ u istini pred Bogom, u vjeri u Njegovu svemoguću ljubav, tada će se sve u tvom životu promijeniti .

Počet ćeš koristiti Božju svemoć.

Carinikova molitva u vremenima suhoće

Molitva čovjeka siromašnog u duhu mijenja se onako kako se razvija unutarnji život. Netko tko doživljava prvo obraćenje i emotivno proživljava kada ga Bog dotakne svojom ljubavlju moći će moliti "carinikovu molitvu" bez većeg napora. Možda se čak rasplače gledajući svoje grijeha. Ova etapa obično ipak brzo prolazi.

Kasnije tvoj emotivni kontakt s Bogom može sve više biti protkan stanjima suhoće. Tako ponekad nećeš imati problema s molitvom, a ponekad ćeš proživljavati trenutke kad će ti se činiti da ne znaš moliti. Pokušavat ćeš moliti na carinikov način ali se uopće nećeš tako osjećati. Na silu ćeš sebe uvjeravati da si kao carinik , ali uistinu nećeš biti uvjeren da si gori od drugih, netko tko nije dostojan "ni očiju podignuti prema nebu" (Lk 18,3). Znanje o molitvi čovjeka siromašnog duhom neće moći promijeniti tvoje osjećaje.

I to je istinito.

Zapazit ćeš onda kod sebe i znakove nedostatka dobre volje.

To ti Bog daruje milost dobre volje i želi da tu dragocjenu milost primiš, ali je ti, u svojoj slobodi, možeš ne primiti. Da bi mogao moliti "carinikovu molitvu", moraš priznati da tvoja dobra volja "nije tvoja", da je ona dar koji si dobio od Boga.

Zahvaljujući suhoći tvoja molitva postat će vjerodostojnija.

Tada ćeš iskusiti i shvatiti da sam od sebe ne posjeduješ ništa.

Ne znaš čak ni kako moliti.

Ne znaš priznati svoje grijehe.

Nisi sposoban ostati u istini.

- I to je istina o tebi.

Kada ti bude teško ustrajati u molitvi i priznati da si grješnik, pokušavat ćeš završiti molitvu čim prije, opravdavajući sam sebe da bi duža molitva bila samo duhovno lakomstvo. Tada ćeš, umjesto npr. deset minuta, moliti kraće, uvjeravajući sam sebe da si daleko od duhovnog lakomstva - to bi bio biser za tvoju farizejsku krunu.

Priznaj da ne znaš stati pred Boga kao carinik

Moraš stati u istini i priznati da kratiš svoju molitvu stoga što ne znaš, a ponekad i ne želiš moliti i jako ti je teško posvetiti Bogu čak i djelić svoga vremena.

Unatoč onome što otkrivaš u sebi pokušaj otvoreno razgovarati sa Isusom. Kaži Mu: Ti vidiš, Gospodine, da ja ne znam moliti, da nemam stav poniznog carinika koji se uzda u Tvoje milosrđe. Svaki čas opažam da su moje misli daleko od Tebe. Vjerujem ipak da Ti mene ne odbacuješ, da su Tebi važna i moja nesavršena nastojanja.

Jako je važan tvoj trud stalnog vraćanja stavu carinika. Kada u svakodnevnom životu moraš stati pred sliku Krista prisutnog u drugom čovjeku, sa sigurnošću ćeš zaboraviti tko si - ali ne brini zbog toga.

Zaboravljaš zato što si grješnik. Nemoj se zbog toga ljutiti na sebe. Priznaj da je tako i tim više zahvaljuj Bogu za Njegovu ljubav prema tebi, zato, što On ispunjava sobom takvu bijednu posudu, što si unatoč svojoj grješnosti hram Boga, hram, u kojem On želi stanovati.

Zadržati stav carinika nije lako. To zahtijeva priznavanje vlastite grješnosti u raznim prilikama svakodnevnog života. Zahtijeva stalni napor volje zato što se emotivno nećeš osjećati kao carinik.

Tu istinu o sebi trebaš prihvaćati i potvrđivati u sferi volje. I to je najvažnije - napor tvoje volje, čak i ako ništa ne budeš osjećao.

Ne moraš osjećati: ako netko lije suze jer emotivno osjeća svoju grješnost, mogao je zapaziti u sebi samo neki detalj, mrvicu svoje grješnosti. Genuće je moglo pojačati njegovu iluziju spoznaje istine o sebi. Mogao je biti uvjeren da je njegova molitva uistinu bila carinikova molitva.

Ti ipak moraš priznati da pred lice Boga ne znaš stati kao carinik.

Nemoj se bojati govoriti s Bogom o svojoj bijedi s punom otvorenošću - time Mu pokazuješ svoje povjerenje.

Onda ćeš spoznati što je unutarnji spokoj i radost, iskusit ćeš slobodu srca i početi biti sretan - život u istini vodi baš tomu.

U carinikovom stavu vidimo da je on prihvatio svoje neznanje o tome je li ili nije opravdan.

Farizej se tako i prije molitve, kao i poslije nje - makar otišao neopravdan - "uzdao u sebe, da je opravdan".

Kad nas poslije molitve prati osjećaj, da je to bila prava "carinikova molitva", da smo bili pritisnuti našom grješnošću, to je prije znak u sebi zadovoljnog farizeja.

Nemojmo se zavaravati - uvijek ćemo u nekoj mjeri biti farizeji. Čak ako priznamo Bogu znanu nam grješnost, to će biti samo neznan dio objektivne istine. Na zemlji vjerojatno nikada nećemo biti u stanju u punini istine stati pred Gospodina. Uvijek ćemo vidjeti samo neki dio cjeline.

Sveći su isto tako postupno spoznavali istinu o sebi i ne znamo jesu li je već na zemlji spoznali do kraja. Vjerojatno ne, tek u nebu ćemo stati pred Boga u cijeloj istini - licem u lice. "Sada vidimo u ogledalu, nejasno, a onda ćemo licem u lice. Sad nesavršeno poznajem, a onda ću savršeno spoznati kao što sam spoznat" (1 Kor 13,12).

Nemojmo se zavaravati da ćemo tu na zemlji ikada spoznati cijelu istinu. Moramo to vruće željeti i moliti za tu veliku milost, ali nećemo pogriješiti budemo li uvijek uvjereni da spoznajemo sam njezin neznan dio .

Naše molitve trebala bi pratiti stalna glad da stanemo pred Boga u istini i uvjerenost da smo poput farizeja i ako spoznajemo svoju bijedu i ništavnost- to je samo u neznačajnoj mjeri.

Trebali bismo se s čuđenjem pitati: Gospodine, kako Ti možeš voljeti nekog tako licemjernog i nedostojnog: to je ludo voljeti nekog takvog kao što sam ja.

Ovdje na zemlji nikad nećemo u cijelosti razumjeti paradoksalnost toga da bezdan bijede i grješnosti može biti ispunjen bezdanom ljubavi.

Otkrivanje ove istine trebalo bi uvijek pratiti čuđenje - čuđenje ludosti Božje ljubavi prema nama koji smo bezdan bijede i grješnosti.

Osjećaj da grabiš vodu čašom bez dna

Borba sa sobom i s vlastitim slabostima može nas podsjetiti na trud čovjeka koji pokušava zahvatiti vodu čašom bez dna. Čovjek može taj svoj čin beskonačno ponavljati bez ikakvih učinaka. Tako i ti na početku nećeš vidjeti nikakav napredak. Možda ćeš se ljutiti na samog sebe i obeshrabreno reći: "Nemoguće je da budem do kraja vjeran Bogu".

I to je istina, jer uistinu nije moguće da mu budeš vjeran vlastitim snagama.

Ali se ipak trebaš truditi, moraš se boriti.

I onda će svanuti dan, kada ćeš začuđen zapaziti da voda iz čaše bez dna ne otječe.

To će biti trenutak u kojem će Bog početi činiti čuda u tvom životu. Prije nego se to ostvari moraš ne samo teorijski ustvrditi da sam od sebe nisi u stanju ostvariti nikakvo nadnaravno dobro. Morat ćeš iskusiti nekoliko pokušaja zahvaćanja vode čašom bez dna i uistinu to spoznati i priznati.

Onda će se Bog smilovati nad tobom.

Bilo bi jako loše da nakon takve izvanredne Božje intervencije u tvoj unutrašnji život kažeš sebi: sad sam konačno dobar. Dugo je trajalo, ali napokon sada sam dobar otac, dobra majka, dobar radnik, a moje ispovijedi su sve bolje.

Ako bi se to dogodilo, morao bi opet početi sve ispočetka da ponovno iskusiš da sam od sebe nisi sposoban za nadnaravno dobro.

Ti se jednostavno moraš samo truditi da živiš Evandjelje, da činiš sve što je moguće - dok Bog u određenom momentu ne učini čudo.

Tako je bilo i sa sv. Terezijom od Djeteta Isusa. I ona se mnogo godina mučila s vlastitom slabošću.

I konačno, Bog je učinio čudo - počela je u punini živjeti Isusov nauk.

Znala je ipak, da za to zahvaljuje Bogu, Njegovom milosrđu.

Tako ćeš se dugo morati boriti sa sobom, dok na kraju, zahvaljujući izvanrednoj Božjoj intervenciji, uistinu ne postaneš poput carinika. Onda će Bog učiniti da zaista postaneš dobar otac, dobra majka, dobar kršćanin - po Božjem milosrđu.

Moraš povjerovati da će Bog jednom učiniti čudo i postići u tebi ono što ti sam ne bi mogao.

2. POGLEDAO JE NA NEZNATNOST "SLUŽBENICE" SVOJE

Sv. Pavao piše: " Ali kada dođe punina vremena, posla Bog svoga Sina, rođena od žene, rođena pod Zakonom, da otkupi podložnike Zakona, da primimo posinjenje. A da ste zbilja sinovi, dokaz je što Bog u vaša srca posla Duha svoga Sina koji viče: Abba - Oče!. Stoga nisi više rob nego sin. A ako si sin baštinik si po Bogu" (Gal 4,4-7).

Po snazi Kristove Žrtve primamo sinovstvo Božje i kao djeca postajemo baštinici svega što posjeduje naš Otac.

Čak i površna svjesnost izvanrednog značenja ovih riječi budi u nama čuđenje i obvezuje nas da odgovorimo tako uzvišenoj perspektivi našega poslanja.

Odgovor Mariji

Kada razmišljamo kako najbolje surađivati sa danom nam milošću Božjeg sinovstva bilo bi dobro, da svoju pažnju usmjerimo na Onu koja je toj milosti odgovorila najpotpunije.

Pogledajmo, kakav stav zauzima Marija u trenutku Njoj objavljenog poslanja. Ona odgovara Anđelu: "Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj!" (Lk 1,38). U dodatku ovom fragmentu Evandjelja čitamo: "Tekst na grčkom govori o službenici Gospodnjoj, dakle o osobi koja je u rukama svoga vlasnika stvar, koja ne posjeduje nikakva prava ni slobode, za koju je volja Gospodina i njezina volja, i koja tu volju želi uvijek vršiti" (Sveto Pismo Staroga i Novoga Zavjeta, Poznan 1987, s.151)

Marija govori Bogu: "Želim biti Tvoja ropkinja".

Kako pomiriti ovo "protuslovlje" između riječi sv. Pavla: " nisi više sluga, nego sin" i odgovora Marije?

Marijina izjava nije izjava sluge, nego djeteta, koje se s punim pouzdanjem predaje Ocu. Suočena s bezgraničnom ljubavlju Boga koji se objavljuje i sa svojim najuzvišenijim poslanjem Ona cijeli svoj život predaje u Njegove ruke.

Velikodušnost Boga susreće se ovdje s najispravnijim ljudskim odgovorom na njegov poziv: " Ti, koji se u svome sinu predaješ meni, primi moje bezgranično predanje Tebi. Učini sa mnom sve što si namjeravao. Predajem Ti sebe i svoju volju i vjerujem da je Tvoja volja izraz bezgranične ljubavi. Želim da u meni ispuniš sve na što si me pozvao".

Ona koja je htjela biti "službenica" Gospodnja

Majka Božja naziva sebe "službenicom". Predaje Bogu svoju slobodu, ne želi od Njega tražiti nikakva prava. U tome se pokazuje Njezino duhovno siromaštvo. Ona gleda na sebe govoreći: "Pred Tvojom beskrajnom veličinom ja sam Gospodine, samo "glinena posuda".

Unatoč tomu što prima najveće, za nas neshvatljive milosti, Marija ostaje duboko uvjeren da je samo "glinena posuda". U odgovoru na tu milost da je posebno odabrana ona želi biti posljednja, želi nestati.

Marija je prva - zato jer je ona "službenica Gospodnja" i zato što je u svojim očima posljednja.

Njezin stav duhovnog siromaštva očituje se ne samo u trenutku Navještenja, nego i u drugim događajima opisanim u Evanđelju. Kad Sin Božji dolazi na svijet u uvjetima nedostojnim čovjeka, Ona s potpunom podložnošću prima sve što joj se događa. U svakoj situaciji podvrgava se Božjoj volji i kao "službenica Gospodnja", ne traži za sebe nikakva prava.

Kraljevati znači služiti

Ona koja je od Boga uzvišena nad sva stvorenja i pozvana da bude Kraljica neba i zemlje, kraljuje služeći.

Možemo se pitati zašto je Bog uzvisio Mariju do tako velikog dostojanstva?

- "Bog pogleda na neznatnu službenicu svoju" (Lk 1,48).

Bog uzvisuje ponizne.

Najsavršenija slika riječi: "kraljevati znači služiti" ("Anđeo Gospodnji" sa papom Ivanom Pavlom II, 23 VIII 1981.), život je Sina Božjega, a među ljudima primjer Marijina života.

Marija kraljuje po svijesnoj odluci predanja "da bude službenica Gospodnja". Ona ima samo jednu želju - vršiti volju Onoga koji je za Nju sve. Svojim stavom stalno potvrđuje Bogu svoj - "fiat"; prima svaki oblik volje Božje kao najdragocjeniji dar. Tako prolazi kroz život Ona koja je prva od svih stvorenja.

Marija ni u čemu ne traži sebe. Cijelim svojim životom služi, iako će kao Majka Sina Božjega biti prozvana Kraljicom svih stvorenja.

U Nazaretu je bila smatrana običnom ženom i majkom. Kao žena stolara nije imala nikakvo istaknuto mjesto u društvenoj hijerarhiji.

Ona, koja je Majka Božja, ne izdvaja se u mnoštvu običnih ljudi. Ništa ne želi za sebe. Cijelim svojim bićem govori: Ja sam "službenica Gospodnja" ništa nije moje. Očekuje samo ono što proizlazi iz Božje volje.

Marijino kraljevanje izražava se neprestanim služenjem. Ona želi biti nevidljiva, želi nestati - da bi ljudi uprli svoje oči u Onoga koji je jedan i najvažniji.

Nikad nije zasjenila Boga

U vrijeme Kristova javnog djelovanja Marija ostaje potpuno u sjeni Sina i dalje živi svoje "fiat". Živi skrovito, da ne bi zasjenila Isusa. Diskretna je i u su trpljenju sa svojim Sinom kada se, stojeći pod križem, s Njime u punini sjedinjuje.

Crkva uči, da je naš jedini Otkupitelj Krist. Ipak, zbog Marijine izvanredne misije i držanja i zbog njezinog jedinstvenog sutrpjenja sa Sinom, neki sveci, između ostalih i sv. Maksimilijan, daju Njoj, koja je željela biti samo "službenica Gospodnja", titulu Suotkupiteljice (v. M.M. Kolbe, Izabrana djela Warszawa 1973, s. 584).

Nakon Isusova Uzašašća na nebo Marija služi Crkvi koja nastaje. Prati je u najvažnijim događajima, zajedno s njom doživljava silazak Duha Svetoga. Ipak živi u sjeni hijerarhije Crkve utemeljene od Krista, u sjeni Apostola. Oni pak poštuju tu Njezinu posebnu želju da ostane skrivena.

Takvim svojim stavom stalno nam pokazuje na Krista, jedinog Otkupitelja.

Trebaš poželjeti ostati skriven

U svakom od nas trebala bi postojati želja da ostane skriven i nezapažen.

Ako želiš nasljedovati Mariju, tvoj život, tvoja obična siva svakodnevnica trebala bi biti služba: ovisno o tvom pozivu, radu i uvjetima u kojima živiš.

Promatrajući Mariju, pokušaj što češće govoriti Bogu: "O, Ljubavi moja, učini sa mnom što god želiš učiniti, kao s nekom stvari koja nema nikakvih prava ili slobode. Ti mi daješ slobodu i priznaješ me za sina, a ja u odgovoru na iskazanu mi ljubav želim biti Tvoj sluga. Dopusti da to budem. Ti Gospodine, znaš da drukčije neću iskoristiti danu mi slobodu, svoje sinovstvo i to što sam Tvoje dijete. Ti znaš da ću u suprotnom sve upropastiti."

Spremnost da svoju službu predamo drugima

Ako imaš neku značajnu funkciju u javnom životu ili na radnom mjestu, trebaš isto tako pokušavati koliko je to moguće "nestati".

Trebaš raditi tako da u svakom trenutku netko drugi može doći na tvoje mjesto.

Iznad svega ne smiješ zasjeniti Boga.

A to će biti moguće samo onda ako postaneš siromašan u duhu i poželiš biti sluga - rob Krista; kad u razgovoru s Njime često budeš ponavljao: "Gospodine, ja želim izvršavati povjerenu mi funkciju najbolje što je moguće, ali ako je Tvoja volja da to radi netko drugi - neka bude tako."

Vršeci neku funkciju moraš biti stalno spreman da sukladno Božjoj volji predaš svoju službu drugima. Jer nitko od nas nije besmrtni. Ako dakle svakog dana možemo umrijeti, isto tako može i naša služba biti okončana u svakom trenutku. Zato je vrlo važno graditi autoritet drugih - da se Bog može njima služiti, da oni mogu preuzeti naše sadašnje funkcije.

Bez ovakvog stava teško je zamisliti rast duhovnog života.

Pokušaj živjeti u sadašnjem trenutku, tako kao da će se tvoj život svakog trenutka završiti. Svakako bez nemira jer sve je u Božjim rukama.

Takav je stav izraz tvoga priznavanja da si samo "glinena posuda" koja je sama po sebi vrlo krhka i nemoćna.

Može li ona biti nezamjenjiva?

Zar se Bog ne može poslužiti drugom "posudom"?

Nesloboda pri vezanosti za vršenje funkcije

Prevelika vezanost za vršenje funkcije velika je prepreka u težnji prema svetosti. Funkcija od koje se ne želimo odvojiti, i ne pristajemo je dati nikom drugom, može onemogućiti posvećenje.

Vezanost za svoju poziciju forma je sužanjstva.

Ne želiš biti nezamjenjiv, ali priznaj da si "glinena posuda". Takav će te stav u odnosu prema Bogu osloboditi. Onda će Bog postati za tebe prvi i najvažniji. Tvoja će težnja od tada biti neprekidno prizivanje Boga, spoznat ćeš da nije važna "posuda" - važan je On koji se njome služi.

Ako Bog danas djeluje preko tebe, ne znači da sutra neće odabrati nekog drugog. A ti Mu svojom vezanošću za vlastitu poziciju ne dopuštaš slobodno djelovati.

Isto tako ako bi nastojao diskretno "voditi" nekoga tko je primio tvoju funkciju, bio bi to dokaz da ne želiš biti sluga Krista i da smatraš sebe "posudom od zlata" bez koje drugi ne mogu.

Siromašan u duhu - onaj koji priznaje istinu, slobodan je, zato jer istina oslobađa. Takav čovjek ne boji se ni toga da će umrijeti i neko važno djelo svoga života ostaviti nedovršeno, jer priznajući da je "glinena posuda", ne osjeća se nezamjenjivim.

Želi izvršavati svoje dužnosti, ako je takva Božja volja, ali istovremeno budi spreman od njih brzo odustati - onog trenutka, kad Bog to poželi.

U odgojnom procesu roditelji bi se trebali truditi da djeci pokazuju

Boga. Dakako, moraju se za njih brinuti i ne zanemarivati ih ali u određenom trenutku, kad dijete počinje pronalaziti vlastiti put, roditelji trebaju do određene mjere "nestati" - da bi se djeca mogla više osloniti na samoga Boga i u Njemu započela nalaziti sve.

Ne pitaj - zašto?

Ako hoćeš biti Kristov sluga on će vjerojatno postupati s tobom na razne načine: jedan puta možeš dobiti "lagane", a drugi puta "teške" milosti.

Gospodar ne mora svome podređenom objašnjavati, zašto mu daje "slatkiše" ili zašto ga hrani "gorčinom".

Sluga Onoga koji je Ljubav, neće pitati - zašto?

Ako vjeruješ da je sve što Bog čini izraz njegove ljubavi, nemoj očekivati neka posebna pojašnjenja, ne pretresaj zašto si jednom bio izvanredno počašćen, a drugi put ti je sve oduzeto.

Takav stav pomoći će ti da prihvatiš svoj put prema Bogu, jer su putovi koji Njemu vode različiti i nama često narazumljivi.

"Kako su nedokučive njegove odluke, i kako neistraživi njegovi putovi" (Rim 11,33).

Možda se u našem životu događa da se, želeći pobijediti neku ovisnost, njoj stalno vraćamo. Donosimo dobre odluke, ali opet padamo. Sa žaljenjem optužujemo sebe u sakramentu pokore i opet griješimo.

Ako pred Bogom uzimaš stav sluge, lakše ćeš razumjeti smisao takvog puta. Onda ćeš sebi reći: sigurno sam tako ohol da svoje zlo moram kroz grijeh upoznavati. Sigurno me zbog moje oholosti Bog mora tako iskušavati. I premda On ne želi da padam i time Ga ranjavam, dopušta da se obraćam po cijenu Njegova trpljenja.

3. PRIHVATANJE VLASTITIH PADOVA

Kristov sluga ne čudi se tomu što pada, a isto tako lakše priznaje da njegov put Bogu prati napor stalnog ustajanja.

Ne tuguji što si opet pao. Trebaš odmah što brže ustati.

"Jer padne li pravednik i sedam puta, on ustaje" (Izr 24,16).

Moraš uvijek, poslije svakog pada ustajati - zato jer si sin i baštinik Boga.

Tvoje pravo na Božje sinovstvo otkupljeno je smrću Krista na križu i zato se nemoj obeshrabrivati, čak i ako sve više doživljavaš svoju grješnost.

Dokle god se boriš s grijehom, ne gubiš svoju baštinu.

Najgora stvar je odustajanje.

Sa svojim slabostima moraš se boriti ne samo u situacijama kad podliježeš iskušenjima koja vode smrtnim grijesima. Bog te poziva i na borbu s manjim grijesima i nevjerama.

Na višim etapama duhovnog života, kada budeš već izbjegavao svaki svijestan i namjerni grijeh, trebaš pokorno primiti istinu o svojoj grješnosti koju sve više spoznaješ i povjerovati da Bog, iako odbacuje svako zlo, tebe samog ne odbacuje, zato jer je On Ljubav.

Kao sluga Kristov nemoj se obeshrabrivati, čak ako do kraja života ne vidiš rezultate svoje borbe s grijesima i slabostima.

Sveta Terezija od Djeteta Isusa obraćajući se svojoj rođenoj sestri Celini, govori: "Ponudi Bogu žrtvu, da nikada nećeš brati plodove, to znači da ćeš cijeli život osjećati odbojnost prema trpljenju i ponižavanju, da ćeš gledati sve plodove svojih dobrih želja i svoje dobre volje kako beskorisno padaju na zemlju. Gospodin će učiniti da u času tvoje smrti, u sekundi, na drvetu tvoje duše, dozriju prekrasni plodovi" (Rukopisi t.I str.252).

Prinesi Bogu žrtvu plodova svojih nastojanja tako kako savjetuje Svetica. Jer boriš se zbog Onoga koga tvoj grijeh ranjava, a ne zato da bi se ponosio plodovima pobjede. Trebao bi željeti da te Bog, skrivajući od tebe plodove tvojih pobjeda, oslobađa tvoje oholosti. I dok budeš sve više spoznavao istinu o svojoj grješnosti, nemoj odustajati od borbe i od ustajanja poslije padova jer to je tvoje neprekidno vraćanje na prava i privilegije koje imaš kao Božji sin.

Možda si postavljaš pitanje: Ne bi li bilo bolje živjeti tako da ne griješim?

- Nesumnjivo, to bi bilo najbolje.

Iskustvo nam ipak govori da je ljudska priroda vrlo slaba te uviđamo, da se naša oholost hrani osjećajem "savršenstva", za što su dobar primjer dvije osobe iz Evandjelja - bogati mladić i carinik Zakej.

"Presavršen" da ide za Kristom

Bogati mladić, čovjek gotovo savršen, priđe jednom Isusu "pade preda nj na koljena i upita ga: Dobri učitelju, što moram činiti da baštinim život vječni? Zašto me zoveš dobrim? - reče mu Isus. Samo je jedan Dobri, Bog. Znaš zapovijedi: Ne ubij! Ne čini preljuba! Ne ukradi! Ne svjedoči lažno! Ne varaj! Poštuj oca i majku! Ljubi svoga bližnjega kao samoga sebe! On mu odgovori: Učitelju, sve sam to držao od svoje mladosti. Nato ga Isus pogleda, zavoli ga i rekne mu: Jedno ti nedostaje: Hajde, prodaj sve što imaš, podaj siromasima, i imat ćeš blago na nebu! Onda dođi, slijedi me! Na tu riječ lice se onomu smrkne, te se on udalji žalostan, jer je imao velik imetak " (Mk 10,17-22; Mt 19,19).

Bogati mladić pao je pred Isusa na koljena i postavio mu najvažnije pitanje: " Što moram činiti da baštinim život vječni?" To što je pao na koljena i nazvao Krista dobrim, pokazuje, da je Isus za njega bio posebni autoritet, netko velik i važan.

Kada bogati mladić tvrdi da vrši zapovijedi, Isus ne proturječi; naprotiv, gleda na njega s ljubavlju, a onda ga poziva: ako hoće blago na nebu neka proda sve šta ima i podijeli siromasima, a onda pođe za Njim.

Pogled ljubavi kao i kasnije izrečeni Kristov poziv pokazuju da je bogati mladić pozvan na posebno sjedinjenje s Bogom.

A kako je ovaj "savršeni" mladi čovjek odgovorio na poseban Kristov pogled i na izrečeni savjet da podijeli svoje blago siromasima i pođe s Njim?

Evandelist Marko kaže "lice se onomu smrkne, te se on udalji žalostan"

Možemo li se smrknuti u odgovoru na Božji pogled pun ljubavi?

- Ovaj "savršeni" mladić pokazao je da možemo.

On je bio "presavršen" i prebogat ne samo u materijalnom, nego, možemo pretpostaviti, još i više u duhovnom smislu. Zsigurno se osjećao kao gospodar i vlasnik duhovnih dobara koja su ga u njegovim očima činila velikim, ali se u susretu s Kristovim pozivom pokazalo da ne može odgovoriti. Zato je otišao žalostan.

Nije u njemu bilo stava Marije koja želi biti "robinja" Ljubavi ne prisvajajući sebi ništa, i tako najpotpunije odgovara na pogled ljubavi koji je bio Njoj upravljen.

Samo rob savršeno zna da sve ima samo po milosti. Čak i ako upravlja velikim dobrima, ne osjeća se gospodarom. Zna da ta dobra nisu njegova, da mu u svakom trenutku mogu biti oduzeta. I tako je sa svakim od nas. U bilo kojem trenutku možemo sve izgubiti.

Ako zbog toga što vršiš zapovijedi postaneš ohol, a samim time zatvoren za milost, kao ovaj mladić u Evandelju, onda je za tvoju pokoru možda bolje da padneš iako to ranjava Isusa.

Tada, uviđajući svoje zlo, imaš veće izgleda za obraćenje.

Moraš se braniti protiv duhovnog bogatstva jer ono može prouzročiti odbacivanje Božje ljubavi.

Zakej - griješan, ali "lud"

Druga evanđeoska osoba - carinik Zakej, kolaborant i "vođa lopova" prava je suprotnost savršenstvu.

I on je, kako piše sv. Luka, također "nastojao vidjeti tko je Isus. Ali nije mogao od mnoštva naroda jer je bio malog rasta. Zato potrča naprijed, uspe se na divlju smokvu da ga vidi jer je tuda morao proći. Kad Isus dođe na to mjesto, pogleda gore te mu reče: Zakeju, siđi brzo, treba da se danas zadržim u tvojoj kući. On siđe brzo te ga s veseljem primi u goste. Svi koji to vidješe počеше mrmljati i govoriti: Svratio se u kuću jednog grješnika! Zakej stade te reče Gospodinu: Evo polovicu svog imanja, Gospodine, dat ću siromasima. I ako sam koga u čemu prevario, vratit ću četverostruko. Reče na to Isus: Danas je došlo spasenje ovoj kući, jer je i on Abrahamov sin. Da, Sin Čovječji došao je da traži i spasi što je izgubljeno (Lk 19,3-10).

Zakej je bio nadstojnik carinika i sigurno je mnogo godina krao od koga je mogao. Teško je griješio i bio zarobljen svojim grijesima.

Međutim kad je saznao za dolazak Isusa, postupio je kao evanđeosko dijete. Popeo se na drvo i ne obazirući se na komičnost situacije u kojoj se našao, očekivao iako nesvjesno, dolazak Boga.

Iako je bio vrlo bogat čovjek, stanovnici Jerihona nisu ga poštovali. Našli su se u izvanrednoj prilici da se smiju onomu koji ih je okrao. Sigurno su mu se rugali gledajući ga. Neki su možda mislili: Isus kao prorok sigurno će znati tko je on. Neće ni pogledati na drvo. Zar će prorok iz Nazareta obratiti pažnju na grješnika?

Isus neočekivano, ne samo da ga u prolazu zapaža, nego i stupa s njim u razgovor i kaže: "Zakeju, siđi brzo, treba da se danas zadržim u tvojoj kući".

Krist izjavljuje da se mora zadržati u kući tog velikog grješnika.

Što je potaklo Isusa da uđe u njegovu kuću?

- Zasigurno je to bio njegov stav evanđeoskog djeteta, koje zna biti ludo u svojem pouzdanju.

Zakej je svjestan vlastite grješnosti priznao svoju ništavnost i svoje grijehe, ali je istovremeno mnogo očekivao od Isusa.

A kada je ugledao Božju ljubav, "poludio" je od radosti.

On koji je čitav život gomilao, krao od drugih i koristio svaku priliku da umnoži svoje bogatstvo, u odgovoru na iskazanu mu ljubav spreman je odreći se blaga, iako Isus to od njega izričito ne traži.

Razdaje svoje imanje. Pola dobara obećava dati siromasima, a onima koje je okrao odlučuje vratiti četverostruko. Mnogo je krao, a sada vraća četverostruko pa bi mogao od bogataša postati siromahom. Ali u dodiru s Božjom ljubavlju sve je to postalo beznačajno.

U susretu s Bogom odvažio se ludo vjerovati.

Takvu dijametralnu promjenu njegova stava uzrokovalo je to što je on - grješnik mogao u svojem domu ugostiti nekog tko mu je iskazao pravu ljubav, tko je u biti sama Ljubav. To je u njemu rodilo želju da postane čist i da najbolje što zna odgovori na tu posebnu ljubav. Shvatio je da samo nadoknada učinjenog zla nije dostatna, zato želi izgubiti što više. Iz ljubavi prema Bogu želi se odreći onoga

čemu je posvetio svoj dosadašnji život, svega što je volio i cijenio prije susreta s Kristom.

Možemo pretpostaviti da je razdao sve što je imao, da je postao prosjak. Ali zahvaljajući takvom njegovom stavu Krist ga je mogao darivati najvećim dobrom, o čemu svjedoče riječi: "danas je došlo spasenje ovoj kući"

Nakon susreta s bogatim mladićem Isus je rekao svojim učenicima: "Djeco, kako je mučno ući u kraljestvo Božje! Lakše je devi kroz iglene ušice proći nego bogatašu ući u kraljestvo Božje! Oni se još više snebivali, te će jedan drugomu: Tko se onda može spasiti? Isus ih pogleda i reče: Ljudima je to nemoguće, ali nije Bogu; jer - Bogu je sve moguće" (Mk 10,24-27).

Krist upozorava da ne poklanjamo vjeru ni materijalnim ni duhovnim bogatstvima. Upravo je bogati Zakej, postavši siromašan u duhu, mogao zbog Isusa razdijeliti svoje materijalno bogatstvo. "Savršeni" bogati mladić nije to bio u stanju učiniti.

Pokorni sluga Gospodnji slobodan je od navezanosti na bilo koja dobra jer on zna da to nisu njegova dobra.

Otkrivajući Božju Ljubav želi u Kristovim rukama biti stvar koja nema nikakvih prava ni slobode.

Sluga -kao i evanđeosko dijete - nikad ne govori Bogu "ne", u svemu hoće biti poslušan pa i usred teških iskušenja koja često ne razumije.

Ti se isto tako ne trebaš previše truditi da razumiješ to što ti se događa.

Povjeruj Bogu jer se kao njegov sin ne moraš ničega bojati.

Može li ti itko oduzeti tvoje sinovstvo?

Može li ti oduzeti pravo na Otkupljenje?

Samo ti možeš sve ovo prezreti i kao mladić žalostan otići od Boga koji te ljubi. Nemoj se čuditi da na putu prema Bogu sve više otkrivaš svoju bijedu i ništavnost. Trebaš to primati s radošću; kad ne bi primjećivao svoju grijehnost, postao bi sličan onom bogatom mladiću.

Žudi biti Božji sluga koji ima stav djeteta, a onda ćeš prestati nepotrebno pitati - jer ćeš više vjerovati.

Bude li kod tebe "ludosti" evanđeoskog djeteta, bit će to odraz Marijinog stava - stava koji vodi do punine sjedinjenja s Kristom.

4. DAR OGOLJAVANJA

U Poslanici Filipljanima sv. Pavao govori o pokori i potpunom ogoljavanju Krista: "On, božanske naravi, nije se ljubomorno držao svoje jednakosti s Bogom, nego se nje lišio uzevši narav sluge i postavši sličan ljudima. Kad postade kao čovjek, ponizi sam sebe, postavši poslušan do smrti, i to do smrti na križu (Fil 2,6-8).

Bog prima ljudsku narav. Štoviše, ogoljava "sam sebe, uzevši narav sluge". Krist se odriče ne samo vanjskih znakova slave Božje, nego uzevši "lik sluge" pristaje na poniženja i trpljenja "Sluge Gospodnjeg", naviješteno od Izaije.

Od trenutka Utjelovljenja, kao čovjek, prihvaća za nas neshvatljivo poništenje, najpotpunije izraženu u poniženju sve do smrti na križu - najsrmatnije smrti.

Na Njemu se ispunjavaju Izaijine riječi : "Leđa podmetnuh onima što me udarahu, a obraze onima što mi bradu čupahu, i lica svojeg ne zaklonih od uvreda ni od pjuvanja. (...) Kao što se mnogi užasnuše vidjevši ga - tako mu je lice bilo neljudski iznakaženo. (...) Ne bijaše na njem ljepote ni sjaja da bismo se u nj zagledali, ni ljupkosti da bi nam se svidio. Prezren bijaše, odbačen od ljudi, čovjek boli, vičan patnjama, od kog svatko lice otklanja, prezren bijaše, odvrnut. (Iz 50,6; 52,14; 53,2-3).

Onaj "koji Jest" utjelovljuje se u lik onoga "koji nije" (v. 1 Kor 1,28) i dijeli njegovu sudbinu.

Sin Božji iako ostaje Bogom, odriče se ne samo slave Božje, nego i sve slave ljudske.

Odgovarajući na ovakvo poniženje i poslušnost "Bog ga uzdiže na najvišu visinu" (Fil 2,9).

Put ogoljavanja koji je odabrao Krist trebao bi biti i naš put.

Krist, savršeni uzor duhovnog siromaštva, je Onaj koga trebamo slijediti: "Uprimo pogled u začetnika i završitelja vjere" (Hbr 12,2)

Isto tako i mi trebamo postati siromašni u duhu i poslušni Božjoj volji do same smrti - da bismo mogli primiti milost pobožanstvenjenja.

Svatko, tko stremi svetosti, smjera prema križu.

Kao što je Isus bio lišen svega, čak i haljina, kao što je bio napušten od ljudi, i naš put vodi tome.

A nas užasava sama mogućnost gubitka i neke sitnice. U usporedbi s onim što je Isus izgubio za nas, sva naša dobra, bilo materijalna, intelektualna, ili duhovna nesumnjivo su sitnice.

Na putu sjedinjenja s Bogom moramo sve izgubiti, da bi se u nama našlo mjesto za Njega samog.

Moramo izgubiti sve svoje "blago", ili barem imati stav potpunog odricanja i slobode od njega. Jedina prava i izvorna vrijednost je Bog. Samo On je naš jedini siguran oslonac.

Proces ogoljavanja kao izraz Božje ljubavi

Prateći povijest života ljudi u Bibliji često možemo opaziti proces njihova lišavanja onoga što je gradilo njihov osjećaj veličine. Ponekad ovaj proces odražava autentičnu vjernost neke osobe - kad čovjek iz ljubavi prema Bogu želi izgubiti sve i svakoga, želi biti ogoljen da bi se oslonio samo na Njega. Događa se i to da Bog ogoljava čovjeka ne zbog njegove vjernosti, nego kao odgovor na njegovu nevjeru.

Da bi nas spasio, Bog nam mora oduzeti ono što hrani našu oholost, koja u nama rađa osjećaj vlastite veličine. Inače Mu se vjerojatno ne bismo bili u stanju otvoriti .

Klasičan primjer takvog ogoljavanja je sudbina kralja Šaula. Šaul je, po Božjoj volji pomazan od proroka Samuela za kralja, dobio izričit poziv da krene u rat protiv Amalečana i da nakon što ih porazi prokune sve što je bilo njihovo.

Međutim, pokazao se nevjeran Gospodinu.

Nakon pobjede nad Amalečanima nije znao odbaciti plijen i bojao se suprotstaviti svome narodu. Tada mu je prorok Samuel rekao: "Ti si odbacio riječ Jahvinu, zato je Jahve odbacio tebe, da ne budeš više kralj!" (1 Sam 15,23).

Šaul ne želi pristati na takvo ogoljavanje, ne želi se odreći počasti kraljevske vlasti i zato govori Samuelu: "Zgriješio sam što sam prekršio Jahvinu zapovjed i tvoje naredbe. Bojao sam se naroda i popustio njegovu zahtjevu. A sada mi oprostij moj grijeh i vrati se sa mnom, da se poklonim Jahvi" (1 Sam 15,24-25).

Ovu Šaulovu molbu Bog ne želi uslišati: "Ali Samuel odgovori Šaulu: <Neću se vratiti s tobom: ti si odbacio Jahvinu riječ, zato je Jahve odbacio tebe, da ne budeš više kralj nad Izraelom" (1 Sam 15,26).

Zašto Bog nije odgovorio na Šaulovu molbu?

- Najvjerojatnije zbog njegove oholosti i navezanosti na kraljevske počasti.

Šaul se uistinu ponižava i priznaje svoju krivicu, moli za oprost, ali ipak njegovo daljnje kraljevanje ne bi vodilo prema obraćenju.

Bog zaista ne mijenja svoju volju i oduzima Šaulu kraljevstvo, jer mu u svojoj ljubavi želi dati drugu priliku obraćenja.

Lišavajući ga sjaja i veličine kralja, Bog mu je želio oduzeti ono zbog čega je postao ohol i što mu je onemogućavalo otvaranje Njegovom milosrđu. Poseban dar Božje ljubavi bila je baš nepokolebljivost Samuelova prema Šaulu. Bogu je ipak najvažnije spasiti Šaula. Vladanje koje je rađalo oholost moglo bi mu pričinjavati veliku opasnost i onemogućiti mu otvaranje prema Bogu.

Bog odbacuje Šaula kao kralja, ali ne kao čovjeka, i u svojoj ljubavi prema njemu želi ga ogoliti i učiniti siromašnim.

Krist je dragovoljno odabrao siromaštvo i ogoljavanje od svega. Šaula Bog sam ogoljava: "Kad se Samuel okrenuo da ode, Šaul čvrsto uhvati skut njegova plašta, ali se skut otkide. Tada mu reče Samuel: Danas ti je Jahve otkinuo kraljevstvo nad Izraelom i dao ga tvome susjedu, koji je bolji od tebe - Ipak Slava Izraelova ne laže i ne kaje se, jer nije čovjek da bi se kajao. - Šaul reče: Sagriješio sam ! ali mi sada učini čast pred starješinama moga naroda i pred Izraelom i vrati se sa mnom da se poklonim Jahvi, tvome Bogu. I Samuel se vrati sa Šaulom, i Šaul se pokloni Jahvi." (1 Sam 15,27-31).

Bog pruža Šaulu veliku priliku za obraćenje, ali Šaul ne želi ogoljavanje i grčevito se drži vlasti, što rezultira tragičnim krajem.

Bog se ipak "bori" za njegovo obraćenje i zato ga lišava prijatelja, vojske pa čak i sinova. Opkoljen od Filistejaca gubi sve i ostaje na bojnom polju sam sa svojim štitonošom.

Tako ogoljavanje kralja Šaula izraz je velike Božje ljubavi prema njemu.

Bog mu želi oduzeti ljudske "oslonce" i očekuje da na kraju u pokori prizna svoju nemoć i okrene se Onome, koji ga može spasiti.

Potvrda velike Šaulove oholosti je njegovo držanje u trenucima smrtne opasnosti: "Boj je postao žešći oko Šaula. Iznenadiše ga strijelci s lukovima, i on pade, teško ranjen od strijelaca. Šaul tada reče svome štitonoši: Izvuci svoj mač i probodi me da ne dođu ti neobrezanici i ne narugaju mi se. Ali se njegov štitonoša prestravi i ne htjede toga učiniti" (1 Sam 31,3-4).

Šaul ne želi biti ponižen od neprijatelja. Tako je ohol da više voli podići ruku na sebe, nego doživjeti poniženje: "Zato Šaul uze mač i baci se na nj" (1 Sam 31,4).

Bog mu sigurno i u ovom posljednjem trenutku želi pokazati svoje milosrđe.

Mač je morao izazvati strašno trpljenje. Bog dopušta taj čin samoubojstva, da se Šaul u tome velikom trpljenju osjeti bespomoćan i lišen svega. Ne znamo njegovu daljnju sudbinu. To ostaje tajna.

Sigurno je ipak da je sve do trenutka smrti Bog Šaula ogoljavao, da se do kraja "borio" za njegovu dušu, za njegov spas.

Da bismo dobili sve, moramo sve izgubiti.

Bog želi i nas voditi onim putem koji je odabrao Krist - putem ogoljavanja.

Ili ćemo to dragovoljno odabrati, ili će Bog biti "prisiljen" lišavati nas svega što u nama podupire osjećaj vlastite veličine a isto tako i oholosti.

Posljednja etapa našega ogoljavanja bit će smrt.

Ako ponizno priznamo svoju slabost i bespomoćnost, uzdići ćemo ruke prema Gospodinu tako kao što je to učinio dobri razbojnik. Taj veliki grješnik koji je potratio svoj život, priznao je to u zadnjim trenucima prije smrti i tako potpuno ogoljen počeo sve očekivati od Isusa.

Krist želi da kao i On pristanemo na potpuno ogoljavanje.

Ako želiš Sve posjedovati, moraš sve izgubiti, moraš pristati na ogoljavanje.

Bog je sve, a to što ti gubiš samo su prolazna dobra.

Bog očekuje tvoj pristanak na ogoljavanje koje će te učiniti slabim u onome što sam činiš,

tako da bi ti On mogao darovati svoju moć,

da bi ti mogao darovati sebe

5. UMRIJETI, DA BISMO LJUBILI KAO ŠTO BOG LJUBI

Ako zrno ne umre, ostaje samo

Isus, upućujući na svoju muku i smrt koja se približavala, govori o umiranju zrna: "Zaista, zaista, kažem vam, ako pšenično zrno ne padne u zemlju i ne umre, ostaje samo. Ako li umre, donosi obilat rod" (Iv 12,24).

Ove riječi tiču se svakoga od nas.

Ako se budemo branili od smrti, naš život neće dati ploda. Upropastit ćemo Božje nade i namjere s nama.

Produbljivanje naše veze s Bogom nije moguće bez vlastitog umiranja, odumiranja naše oholosti i egoizma, bez prevrednovanja našega odnosa s onime što je prolazno.

- Kako će se to zbivati ovisi o Božjoj volji za svakog od nas. Sigurno je samo da je to neminovan proces i da će Bog očekivati naš pristanak.

U jednoj prisposobi Isus govori: "S čime ćemo usporediti kraljevstvo Božje? Kojom li ga usporedbom prikazati? S njim je kao s gorušičnim zrnom koje je manje od svakog sjemena na zemlji, jednoć posijano, uzraste te bude veće od svega povrća, pa potjera velike grane, te se pod njegovom sjenom gnjezde ptice nebeske" (Mk 4,30,32).

Da od malog zrna izraste grm, mora ono biti posijano u zemlju - da tamo umre. Za proces rasta grma potrebno je tlo i određeni uvjeti koji uzrokuju umiranje zrna.

Naše tlo je sredina u kojoj živimo. Odabir tla, odabir ljudi s kojima uspostavljamo bliske kontakte u izvjesnoj mjeri vršimo sami. Do određene mjere sami biramo tlo u kojem mi "zrnje" - umiremo, da bismo donijeli od Boga očekivanu žetvu.

Kada zrno počne pucati

Kada zrno posijano u zemlju počne u određenim uvjetima pucati da bi moglo roditi novim izdankom života, njegova situacija čini se dramatičnom i može uzrokovati preneraženje. Mi naravno znamo čemu vodi ova situacija, ali to može biti čisto teorijsko znanje.

Takvo pucajuće "zrno" može biti preneraženo onim što se s njime događa, čak i ako zna da proces odumiranja vodi novom životu.

Često se ponašamo tako kao da ovo pucajuće "zrno" želimo nečim opasati, da bismo ga osigurali od pucanja. Činimo sve da se ono ne raspadne. Neki su čak spremni odabrati i neko drugo tlo posve neplodno, samo da mogu ostati "zrno". Kad zbog procesa u njemu "zrno" počne pucati, često to pokušavamo na razne načine spriječiti zato jer je pucanje "zrna" početak našeg odumiranja i kraja onoga što je do sada bilo. Čitavu našu pažnju usmjeravamo tada na ono što bolno doživljavamo - na proces odumiranja starog čovjeka u nama.

To se događa svakome tko nema dovoljno vjere i snage volje da primi sve što mu je Bog namijenio; da primi Božju volju i onda kad nam je nejasna ili posve nerazumljiva.

Pogledaj proces odumiranja očima vjere

Ako smo poput evanđeoskog zrna posijanog u tlo što bi nam moglo pomoći da se ne uplićemo u njegovo odumiranje, nego da čak želimo pospješiti konačan proces pucanja zrna i rađanja izdanka novoga života?

- U tome bi nam pomogao stav čovjeka siromašnog u duhu.

Budeš li siromašan u duhu, priznat ćeš da si načinjen "od praha zemaljskog" (Pos 2,7) i da si samo "glinena posuda" i da ne posjeduješ život sam od sebe.

Priznat ćeš da si bio, da jesi i da ćeš do kraja svojega života na zemlji biti samo "glinena posuda" bez obzira na to u kojoj se mjeri Bog nastani u tebi i koliko kroz tebe djeluje. Život Boga u "glinenoj posudi" je sasvim drukčija stvarnost, to je nadnaravna stvarnost djelovanja Boga kroz tebe i u tebi.

O tebi ovisi samo to da priznaš da si "glinena posuda" i da dopustiš Bogu da izvrši proces tvojeg odumiranja.

Trebao bi se veseliti tome procesu kojim Bog ruši stare strukture tvojega života.

Istina je da će nove strukture i plodovi tvojega odumiranja biti za tebe nešto nepoznato - to je zato što Bog očekuje da tvoja vjera postane sve izvornija. Samo očima vjere moći ćeš vidjeti divni grm koji će izrasti i roditi sebi svojstvenim plodovima.

Poželi sve što ti se događa gledati očima vjere.

Pokušaj se veseliti tome što umireš sebi.

Prihvatanje vlastitog odumiranja kao nečeg što je najbolje i najispravnije, bit će izraz napora tvojega uma i volje; osjećaji i emocije će se tomu protiviti. U takvo doba moraš često ponavljati: Želim vjerovati da sve što se događa sa mnom vodi novom životu, iako je to za mene teško i odbojno.

Što više budeš željeo živjeti u istini i za istinu, čim više spoznaš da si samo "glinena posuda" ali posuda u kojoj stanuje sam Bog, tim lakše ćeš prihvatiti proces odumiranja.

Umrijeti sebi je put prema punini

Novi se izdanak u velikoj mjeri hrani jezgrom zrna. Slično tome novi život raste na uštrb staroga koji mora podleći nestajanju.

Svakako neće nestati sve što je do sada sačinjavalo naš život. Kad isčupamo stabljiku pšenice nalazimo u zemlji ljusku preostalu od zrna iz kojeg je ona izrasla. U našem slučaju, isto će tako kad se u nama rodi novi život, ostati ljuska starog čovjeka.

Cjelovita promjena dogodit će se tek u trenutku smrti.

Upravo će ona za sve koji već ovdje na zemlji dođu do sjedinjenja s Bogom i umru kao sveci, biti posljednja etapa procesa preobrazbe. Ta etapa odumiranja do kraja bit će naše preseljenje u puninu novog života, u život u novom, proslavljenom tijelu koje će biti pobožanstvenjeno.

"Glinena posuda" će biti u cijelosti ispunjena Bogom - i od tada će biti vječno sretna.

To je konačni cilj našeg zemaljskog hodočašća za vrijeme kojeg trebamo prihvatiti odumiranje starog čovjeka u nama.

Nemoj se bojati promjena, koje će se događati u tvom životu; nemoj se bojati odumiranja - i onda kad taj proces bude obuhvaćao sve segmente tvog života.

Zagledani u Mariju

Kada promatramo Mariju, vidimo da je Ona u svemu podložna Božjoj volji. Ona koja Bogu uvijek govori "da", koja zove sebe "službenicom" Gospodnjom, tako savršeno ispunjava Božju volju kao zrno koje uvijek pristaje na procese u skladu s namjerama Stvoritelja.

Takav treba biti i tvoj odnos prema svemu što ti je Bog namijenio.

Trebaš biti tako podložan i tako potpuno poslušan Njegovoj volji da poput zrna odumireš i rasteš onako kako On to želi.

Tvoja volja treba biti u cijelosti podložna Stvoritelju - slijedeći primjer Majke Božje. Toliko ćeš umirati sebi, koliko ćeš poput Nje biti "službenik" Gospodnji. Samo će tako proces tvog odumiranja i rasta novog života teći optimalno.

I onda ćeš postati oružje kojim će se Bog moći poslužiti za ostvarenje svojih namjera u tvom najbližem okruženju, u tvom gradu, državi i svijetu.

Takav je Božji plan za svakog od nas.

Ne možeš voljeti ako ne umreš sebi

Cilj umiranja sebi, odumiranja naše oholosti i egoizma je ljubav.

Oholost i egoizam isključuju ljubav pa zato Krist koji nas poziva na takvu ljubav kakvom je On nas ljubio, govori o neminovnosti umiranja samome sebi. Daje nam novu zapovijed, govori svakom od nas: želim da ljubiš drugog čovjeka onako kako ga Ja ljubim, do potpunog umiranja sebi - sve do križa.

Krist ljubi sve, čak i one koji Ga proganjaju i razapinju. Ako Ga želiš nasljedovati i ti moraš voljeti one koji su za tebe izvor trpljenja i muke.

"Bog u Evanđelju daje objašnjenje - piše sv. Terazija od Malog Isusa - na čemu se temelji Njegova nova zapovijed. U Evanđelju po sv. Mateju govori: " Čuli ste da je rečeno: Ljubi svoga bližnjega i mrzi svoga neprijatelja! A ja vam kažem : Ljubite svoje neprijatelje i molite za one koji vas progone (...) Ako ljubite one koji vas ljube, kakvu ćete plaću imati? Zar i carinici ne čine to isto? Ako jedino svoju braću pozdravljate, što izvanredno činite?" Nije dovoljno ljubiti, treba to i dokazati. Doživljavamo prirodnu radost, kad možemo darovati prijatelja; pogotovo ako ga iznenadimo; ali to nije znak ljubavi prema bližnjemu, jer i grješnici čine to isto" (Rukopisi t.I, str.286n).

Ako rado pomazemo nekome tko nam je naklonjen, tko je dobar, tko nas razumije i voli, i kad smo spremni čak i na velika odricanja, nema u tome ničeg posebnog. Postupamo kao i oni koji se ne oslanjaju na Boga i ne koriste se Njegovom posebnom milosti.

Bog od nas očekuje mnogo više .

Sv. Terezija konstatira: "Jedino ljubav moga bližnjega može povećati moje srce" (isto).

Ako budeš pokušavao ljubiti onako kako ljubi Bog, tvoje će se srce povećavati i tada ćeš i unatoč svojoj volji postajati sličan Onome koji jest ljubav.

Tada će tvoj egoizam i oholost sve više odumirati.

Ta teška ljubav

Bog nas poziva na istinsku, nesebičnu ljubav. "Tko ti god ište, daj mu! A od onoga koji uzima tvoje ne potražuj!" (Lk 6,30).

Koliko puta u našim odnosima s Bogom uzimamo ono što je Njegovo, a On se ponaša tako kao da to ne vidi. Istina je da je sve to Njegovo. Mi uzimamo ne moleći Ga, jer mislimo da imamo na to pravo.

Bog nam rado daje ako Ga molimo, ali daje i onda kad Ga ne molimo, kada naprosto uzimamo. Ako je naše ishodište Božji stav, moramo i mi dopuštati da drugi uzimaju ono što pripada nama pa i onda kad nas za to ne mole.

"Davanje svima koji za to mole - piše sv. Terezija - čini manje zadovoljstva nego kad nešto sami od sebe nudimo slijedeći prirodni poticaj našeg srca dok još ljubazno mole - davanje ništa ne stoji, ali ako nesrećom upotrijebe i ne baš nježne riječi, duša - ukoliko nije utemeljena na ljubavi - odmah se pobuni. Nalazimo tisuću razloga da odbijemo molbu i tek kad uvjerimo molitelja u njegovu neljubaznost, dajemo na kraju nerado i preko volje ono što se od nas tražilo ili vraćamo malu uslugu za koju su nas molili, a za koju bi bilo potrebno dvadeset puta manje vremena da smo je učinili, nego da smo se uzrujavali oko naših umišljenih prava". (isto,287)

U našim odnosima s drugima postavljamo se kao netko važniji od Boga koji nas dariva iako su naše molbe često neopravdane ili čak vrijeđaju.

Bog nas nikad ne prestaje darivati. Mi se ipak, kad netko ne moli nego zahtijeva nešto, često vrijeđamo. Smatramo da tu osobu treba poučiti kako se treba prema nama odnositi i često ne propuštamo dati joj "lekciju" - ta ne možemo si dozvoliti da netko prema nama ne pokazuje odgovarajuće poštovanje.

Bog s nama postupa drukčije. Vrlo često daje nam i onda kad zahtijevamo, kad stvorenje koje je samo po sebi ništa, ne ukazuje poštovanje Stvoritelju.

Onaj koji je Ljubav ne drži nam propovijedi o moralu.

Dariva sve pa i one koji poriču Njegovo postojanje.

Ispunjavajući različite želje postaje poput njihova roba. Daje im, iako su Ga odbacili, ne prestaje im služiti, iako su Ga prezreli.

- A kako se mi ponašamo u takvim situacijama?

Sv. Terezija piše da joj je ponekad bilo vrlo teško ne tražiti svoja prava, čak i ako se radilo o malim stvarima. "Dobro znam da u slikarskom radu ništa ne pripada meni; ipak, kada počinjući slikati nalazim kistove i boje u neredu, ako je negdje nestalo ravnalo ili olovka, moje strpljenje se topi i moram skupiti svu hrabrost da s gorčinom ne mislim na te nestale predmete" (isto,288).

Problemi sv. Terezije odnose se u ovom slučaju na prividno banalne male stvari, ali često nam je baš u takvim svakodnevnim običnim situacijama teško savladati porive naše naravi.

Sjeti se tada, da Bog, Stvoritelj svijeta, gledajući nered, kakav mi unosimo kad postupamo suprotno Njegovoj volji, uopće ne žuri da nas kazni.

On stalno čeka.

On s nama nikad ne prestaje biti strpljiv i nježan.

Siromašan u duhu ne zna voljeti sam od sebe, ali očekuje sve od Boga

Kada u nama umre oholost, postajemo siromašni u duhu, priznajući da je svako dobro, koje je u nama, Božji dar.

Sv. Terezija piše: "Ništa ne možemo usporediti s radošću, kakvu kuša netko istinski siromašan u duhu. Ako bez navezanosti moli za nešto neophodno i ako ne samo da mu to uskrate, nego mu pokušavaju uzeti i ono što posjeduje, on tada slijedi Isusov savjet: Tko bi te htio tužiti da se domogne tvoje košulje, podaj mu i ogrtač! (Mt 5,40). Dati ogrtač, to znači - kako mi se čini - do kraja odreći se svojih prava, smatrati se slugom, robom drugih ljudi. Kada ostanemo bez svog ogrtača, onda nam je lakše hodati, trčati, zato Isus dodaje: Ako te tko prisili, da ideš s njim jednu milju, hajde dvije! (Mt 5,41). Nije dosta dati svakome koji nas moli, treba preduhitriti njegove želje, i pokazati da činiti usluge smatramo obvezom, velikom čašću; ako nam oduzmu nešto što trebamo, ne trebamo pokazivati žaljenje, naprotiv, trebamo pokazati sreću zbog toga što nas od toga oslobađaju" (isto, 288n).

Prihvatanje takvog stava vrlo je teško. Sv. Terezija, koja je s punim povjerenjem očekivala da će sve dobiti od Boga, pokušala je u svojem životu nasljedovati Krista.

Njezin stav je za nas živa slika čovjeka siromašnog u duhu, koji sam od sebe ne zna voljeti nego sve očekuje od Gospodina.

Krist, pozivajući nas na takvu ljubav prema drugom čovjeku, kakvom On nas ljubi, želi da postanemo slugama i kao robovi drugih.

Takav stav najpunije nam pokazuje Marija približavajući nam svojim životom dublje razumijevanje nove zapovijedi.

Sluga-rob, iako je Božje dijete, svjestan da ništa ne posjeduje i nema nikakvih prava, u svemu se predaje volji Gospodina.

Ako Bog čini da sluga-rob gubi neko dobro, ovaj to prima s radošću kao izraz volje Gospodina koji ga u svojoj čistoj ljubavi prema njemu oslobađa od nečega što mu je bilo nepotrebno.

Ljubav je vođena duhom a ne slovom

Sigurno nećemo uvijek imati mogućnost doslovnog vršenja nove zapovijedi.

O tome također govori sv. Terezija: " U Karmelu nije uvijek moguće doslovno prakticirati napatke Evanđelja; ponekad nam obveza određuje da ne učinimo neku uslugu, ali ipak, ako ljubav prema bližnjemu ima duboko korijenje u duši, to će se onda vidjeti izvana. U slučaju da ne možemo činiti uslugu ima tako ugodnih načina odbijanja da samo odbijanje može postati ugodno kao dar" (isto, 290n).

Slično je i u našem životu. U mnogo slučajeva moramo nešto odbijati, jer se upućena nam molba može ne slagati s Božjom voljom. Kada npr. netko moli svećenika za razrješenje u situaciji kada za to nisu ispunjeni nužni uvjeti - svećenik to mora odbiti.

U našem će životu biti mnogo takvih situacija, da nekome tko zamoli od nas "ogrtač", nećemo taj ogrtač moći dati, jer će nam biti neophodan za izvršavanje Božje volje.

U takvim situacijama moramo tražiti Božju volju, pitati što Bog od nas očekuje.

Isusove riječi: "Ako te tko prisili da ideš s njim jednu milju, hajde dvije!" (Mt 5,41), ne znače da moraš odustajati od nečega čime se u danom momentu baviš, zato jer te netko prisiljava na nešto drugo. Moramo uvijek za svaku konkretnu situaciju, tražiti pravilno značenje riječi Evanđelja.

Trebamo biti vođeni duhom a ne slovom.

Ne možemo ipak ići u drugu krajnost i tražiti opravdanja vlastitog stava, kada takvog opravdanja nema.

Netko bi primjerice mogao stalno dokazivati sebi i drugima, da ne može ništa dati, jer je Božja volja da to posjeduje.

Bilo bi to zgodno zaobilaženje Isusovih riječi i dokaz neprihvatanja poziva na život u duhu Evanđelja, i umiranja sebi - da bismo mogli ljubiti

Pomoć duhovnog vođe

U oslobađanju od subjektivnog određivanja onoga, što je u našem životu Božja volja najbolje nam može pomoći osobna suradnja s duhovnim vođom.

Naše umiranje sebi trebalo bi biti kontrolirano, kao u slučaju zrna, koje umire pod budnim okom vrtlara. Vrtlar, prije nego posije zrno u zemlju, pripremi zemlju na određen način, rastresa je i natapa, dodaje potrebna gnojiva, a kasnije promatra rast biljke.

Takav vrtlar naših duša i posebno oruđe Boga naš je duhovni vođa.

Preko njega Krist će se brinuti, da umremo sebi i da u nama uzraste novi čovjek.

Zato je neophodno da s njim surađujemo. Čovjek, suprotno zrnu, posjeduje slobodnu volju. Zrno podliježe određenim procesima nekako samo od sebe, u skladu s uvjetima u kojima se nalazi. Čovjek pak, budući da je slobodan, sam odlučuje da li da se podloži nekom procesu ili ne. Sve ovisi o njegovoj slobodnoj odluci.

Ali ipak, duhovni vođa, kao oruđe u Božjim rukama može nam pomoći u pravilnom tumačenju Kristovih riječi i usmjeriti nas prema sve punijem životu u duhu Evanđelja.

SADRŽAJ

Uvod

1. Carinikova molitva
2. Pogledao je na neznatnost "službenice" svoje
3. Prihvaćanje vlastitih padova
4. Dar ogoljavanja
5. Umrijeti, da bismo ljubili kao što Bog ljubi